

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

**Кафедра германських мов, зарубіжної літератури та
методик їхнього навчання**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Центральноукраїнського
державного університету

імені Володимира Винниченка

проф. Соболев Є.Ю.

«_____» 2024 р.

ПРОГРАМА

кваліфікаційного екзамену

другого (магістерського) рівня вищої освіти

з англійської мови, зарубіжної літератури та технологій їхнього навчання

для студентів спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Освітня програма: Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)

Програму кваліфікаційного екзамену розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання
Протокол №14 від 25 червня 2024 р.

Програма кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики її навчання, зарубіжної літератури та методики її навчання (для студентів спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)). Освітня програма: Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література) другого (магістерського) рівня вищої освіти / Упорядники: М.В. Фока, Л.О. Лисенко, В.К.Рибальченко. Кропивницький, 2023. 32 с.

Програма містить пояснювальну записку, вимоги до студентів на кваліфікаційному екзамені, структуру і зміст кваліфікаційного екзамену, критерії оцінювання, перелік усних тем з англійської мови, питання із зарубіжної літератури та технологій їхнього навчання, а також список літератури для підготовки.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розвиток освіти в Україні визначається у загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальносвітової культури, реалізацією положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки. *Кваліфікаційний екзамен* — це один з елементів атестації студентів, що відбувається після завершення навчання в університеті за освітнім рівнем *магістр* для визначення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки студентів вимогам освітньої програми.

Програма кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики її навчання, зарубіжної літератури та методики її навчання розрахована на студентів, які закінчують Центральнотраїнський державний університет імені Володимира Винниченка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

До складання кваліфікаційного екзамену допускаються студенти, які виконали усі вимоги навчального плану.

Головною вимогою кваліфікаційного екзамену до рівня теоретичної підготовки студентів-випускників є ґрунтовне знання ними теоретичних основ фахових дисциплін, провідних концептуальних теорій навчання і виховання, усвідомлення ролі і значення психолого-педагогічних наук в їх майбутній професійній діяльності. Відповідь студента на кваліфікаційному екзамені повинна підтвердити повноту знань категорійно-понятійного апарату з фахових дисциплін, педагогіки, психології і методики навчання дисципліни, нових підходів до трактування окремих понять, розуміння їх сутності, а також знання фактів, термінології, структур, принципів, законів, закономірностей, методів, засобів навчання і виховання.

Студент-випускник демонструє здатність аналізувати і будувати реальний навчально-виховний процес, діапазон володіння вміннями й навичками операційного рівня, методичну грамотність, зокрема сформованість гностичних, конструктивно-планувальних, проектувальних і комунікативно-навчальних умінь.

Форма екзамену: екзамен відбувається в усній формі.

Завдання кваліфікаційного іспиту доведені до відома студентів під час зимової сесії.

Дисципліни, які виносяться на кваліфікаційний екзамен: англійська мова, технології навчання англійської мови, зарубіжна література та технології навчання зарубіжної літератури.

Екзаменаційний білет до державного іспиту включає чотири завдання і оцінюється комплексно в 100 балів:

- 1) непередготовлена монологічна розповідь англійською мовою за запропонованою темою (25 балів);
- 2) питання із зарубіжної літератури (25 балів);

- 3) захист кваліфікаційного завдання з технологій навчання англійської мови (25 балів);
- 4) захист кваліфікаційного завдання з технологій навчання зарубіжної літератури (25 балів).

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

1. Вимоги щодо рівня сформованості знань, умінь і навичок студентів із англійської мови.

Практичне володіння англійською мовою передбачає знання фонетичних, лексичних, граматичних норм та уміння застосовувати їх у всіх видах мовленнєвої діяльності.

Говоріння: Студент повинен уміти вести бесіду і робити повідомлення англійською мовою в межах передбаченого програмою фонетичного, лексичного та граматичного матеріалу.

Монологічне мовлення: мовна правильність; точність і якість; достатня інформативність; логічність; наявність оцінювального відношення до змісту; контакт зі слухачем; непередбачене мовлення (монологічне висловлювання в межах бесіди; розповідь, пояснення тощо;).

Діалогічне мовлення: мовна правильність; точність і якість; виразність; достатня інформативність реплік; вираження відношення до змісту реплік співрозмовника; наявність оцінювального відношення до предмета бесіди; ініціативність (стимулювання продовження бесіди; зміна теми бесіди); темп середній.

Аудіювання: Студент повинен уміти аудіювати нормативне німецьке мовлення в монологічній формі (розповідь, повідомлення) та під час участі в бесіді, спираючись на передбачений програмою лексичний, фонетичний та граматичний матеріал, країнознавчі фонові знання, а також на механізм мовленнєвої та контекстуальної здогадки.

Характеристики аудіювання: загальний темп мовлення – 190-200 складів за хвилину (120 слів на хвилину); час звучання безперервного мовлення – не менше 3 хвилин; характер представлення – живе мовлення та звукозапис; тексти мають не більше 2% нових слів, про значення яких можна здогадатися.

Читання: Студент повинен уміти читати німецькою мовою художні, суспільно-політичні тексти повсякденної тематики, спираючись на передбачений програмою лексичний, фонетичний та граматичний матеріал, країнознавчі фонові знання, а також на механізм мовленнєвої та контекстуальної здогадки.

Види читання: а) читання з розумінням основного змісту: читаючи тексти, що включають не більше 4% нових слів, значення яких можна встановити на основі контекстуальної здогадки, та 2% незнайомих слів, якими можна знехтувати,

студент повинен зрозуміти основну думку тексту та його логічну структуру; б) читання з достатньо повним розумінням: читаючи тексти, зазначені в пункті (а), студент при темпі читання 130 слів за хвилину повинен зрозуміти основну думку, логічну структуру та важливі деталі тексту; в) читання з максимально точним розумінням: читаючи тексти середньої складності зі словником, студент повинен отримати максимально повну інформацію.

Студент повинен також вміти правильно, виразно читати вголос незнайомий текст після попереднього ознайомлення з ним в результаті дворазового читання (текст має 1% незнайомих слів, що підпорядковуються правилам читання).

Письмо: Студент повинен уміти в письмовій формі творчо викладати німецькою мовою сприйняту інформацію і виражати свої думки в межах передбаченого лексичного і граматичного матеріалу, спираючись на правила графіки та орфографії.

Фонетика: Будова мовного апарату. Звуковий рівень. Загальнофізіологічні критерії класифікації звуків німецької мови. Звуки і функції позначення (ототожнення та розрізнення) лексико-граматичних значень.

Просодичний рівень. Основний тон, інтенсивність, тривалість. Комплексні параметри /компоненти/ просодики: мелодика, наголос, ритм. пауза, темп, тембр.

Просодичні одиниці: склад, акцентна група, синтагма, фраза, текст.

Граматика:

Дієслово. Особові та несобові форми дієслова. Граматичні категорії (особи і числа, стану, виду, часу, способу). **Іменник.** Категорії іменника: рід, число, відмінок, означеність – неозначеність. Лексико-граматична категорія роду. Визначення роду іменника за його словотвірною формою та за його приналежністю до тієї чи іншої семантичної групи. Категорія числа. Артикль як засіб вираження категорії означеності/неозначеності. **Займенник.** Класифікація займенників: особові, присвійні, вказівні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Безособовий займенник, неозначено-особовий, зворотний. Граматичні категорії займенників: число, відмінок, рід особових, присвійних, вказівних, відносних, заперечних займенників. **Прикметник.** Класифікація прикметників: якісні й відносні. Граматичні категорії прикметників: рід, число, відмінок. Ступені порівняння прикметників: звичайний, вищий, найвищий. **Прислівник.** Класифікація прислівників за семантикою. Утворення ступенів порівняння прислівників. **Числівник.** Семантична класифікація числівників (кількісні, порядкові). Числівники, які означають множинність, порядок слідування і спільну дію.

Речення. Просте речення. Порядок слів у реченні. Члени речення. Головні і другорядні члени речення. Складне речення. Складносурядне і складнопідрядне речення. Засоби зв'язку між простими реченнями у складі складносурядного: сурядні сполучники, вказівні займенники. Засоби зв'язку головного і підрядного речення: підрядні сполучники та відносні займенники. Порядок слів в складнопідрядному реченні. Класифікація підрядних речень за синтаксичною

функцією: підметове, присудкове, означальне, додаткове, підрядне речення обставини.

Лексика: Студенти-випускники повинні продуктивно володіти лексичних запасом з другої іноземної (англійської) мови як другої в обсязі близько 4500 лексичних одиниць.

Лексична компетенція охоплює зокрема: - правильне продуктивне й рецептивне використання засвоєного лексичного матеріалу відповідно до комунікативної ситуації й функціонального стилю; - володіння ідіоматичними виразами й зразками розмовного стилю; - уміння самостійно укладати активний і пасивний словник до прочитаного та прослуханого.

Студент повинен продемонструвати на державному екзамені такі **вміння:**

- уміти висловитися за комунікативними ситуаціями в межах запропонованої тематики;
- володіти необхідним лексичним матеріалом, граматиною і фонетикою англійської мови.

Зміст навчального матеріалу, що виноситься на державну атестацію Перелік тем з англійської мови

Розділ I. Практика англійської мови

Тема 1.Places

Вільне користування англійською мовою у професійних, наукових та інших цілях з теми *Місця / Places*.

Володіти чотирма видами мовленнєвої діяльності на відповідному рівні з теми *Місця / Places*.

Знання лексико-граматичного матеріалу, засвоєного протягом років попереднього навчання; синтаксичних, семантичних та фонетичних правил і закономірності англійської мови.

Використання соціокультурних знань і вмінь в іншомовній комунікації; застосування культурологічної інформації з теми *Місця / Places* демонстрація власного досвіду оволодіння іншомовним мовленням; удосконалення мовленнєвої підготовки шляхом використання автентичних англомовних матеріалів з теми *Місця / Places*.

Демонстрація упевненості і позитивної мотивації у користуванні англійською мовою з теми *Місця / Places* у таких комунікативних ситуаціях:

1. What is an 'alternative house'? What types of 'alternative' houses do you know? Describe your ideal 'alternative' home (location, size, shape, furniture, decoration etc.)
2. What are the advantages and disadvantages of living in a city? What is good and bad about the city or town where you live? What problems connected with urban living can you think of?

3. Think about the area where you live. What problems does the area have? Think about: buildings, area, facilities, appearance, user-friendliness, safety, noise levels. How can the area be improved?

Тема 2. Засоби масової інформації / Media

Вільне користування англійською мовою у професійних, наукових та інших цілях з теми *Засоби масової інформації / Media*.

Володіти чотирма видами мовленнєвої діяльності на відповідному рівні з теми *Засоби масової інформації / Media*.

Знання лексико-граматичного матеріалу, засвоєного протягом років попереднього навчання; синтаксичних, семантичних та фонетичних правил і закономірності англійської мови.

Використання соціокультурних знань і вмінь в іншомовній комунікації; застосування культурологічної інформації; демонстрація власного досвіду оволодіння іншомовним мовленням; удосконалення мовленнєвої підготовки шляхом використання автентичних англійських матеріалів з теми *Засоби масової інформації / Media*.

Демонстрація упевненості і позитивної мотивації у користуванні англійською мовою з теми *Засоби масової інформації / Media* у таких комунікативних ситуаціях:

1. How does television media violence influence deviant behaviour, especially criminal behaviour. The role of mass media in investigation: the most prominent cases.
2. Comment on how the availability of television affects the ways parents bring up their children. Are new child-rearing strategies being adopted and old ones discarded because the television set is available to parents for relief? How does watching television for several hours each day affect the child's abilities to form human relationships? What happens to family life as a result of family members' involvement with television?
3. Speak about the effects of the Internet on children. Does the Internet have a negative or bad influence on children? If you think it does, tell how. What are the effects upon the vulnerable and developing human organism of spending a significant proportion of each day engaged in this particular experience (surfing the Internet)? We cannot say that Internet has only bad influence on children. Speak on good or positive influences that Internet has on children. How does the Internet stimulate children's curiosity?
4. Social media is basically used for social interaction and access to news and information, and decision making. How do people project their identity through social media? Can expressing people's identities via social media provide them with freedom? Explain your point of view. Can expressing people's identities via social media provide them with freedom? Explain your point of view.

Тема 3. Leisure / Дозвілля

Вільне користування англійською мовою у професійних, наукових та інших цілях з теми *Leisure / Дозвілля*.

Володіти чотирма видами мовленнєвої діяльності на відповідному рівні з теми *Leisure / Дозвілля*.

Знання лексико-граматичного матеріалу, засвоєного протягом років попереднього навчання; синтаксичних, семантичних та фонетичних правил і закономірності англійської мови.

Використання соціокультурних знань і вмінь в іншомовній комунікації; застосування культурологічної інформації; демонстрація власного досвіду оволодіння іншомовним мовленням; удосконалення мовленнєвої підготовки шляхом використання автентичних англомовних матеріалів з теми *Leisure / Дозвілля*.

Демонстрація упевненості і позитивної мотивації у користуванні англійською мовою з теми *Leisure / Дозвілля* у таких комунікативних ситуаціях:

1. Do you like travelling? Have you travelled a lot? Describe your perfect holidays. Think of a 'snapshot' moment of a special holiday. Where were you? How did you feel? Why is the memory important to you?
2. Why do people turn to alternative kinds of vacation? What means of travelling do you prefer and why? Why do people travel? What is 'green tourism'?
3. There are a lot of places of outstanding natural beauty and cultural significance in the world. What are the most popular sites in Great Britain and the USA? What famous touristic attractions in Ukraine do you know?

Тема 4. Communication/ Opinion

Вільне користування англійською мовою у професійних, наукових та інших цілях з теми *Communication/ Opinion*.

Володіти чотирма видами мовленнєвої діяльності на відповідному рівні з теми *Communication/ Opinion*.

Знання лексико-граматичного матеріалу, засвоєного протягом років попереднього навчання; синтаксичних, семантичних та фонетичних правил і закономірності англійської мови.

Використання соціокультурних знань і вмінь в іншомовній комунікації; застосування культурологічної інформації; демонстрація власного досвіду оволодіння іншомовним мовленням; удосконалення мовленнєвої підготовки шляхом використання автентичних англомовних матеріалів з теми *Communication/ Opinion*. Демонстрація упевненості і позитивної мотивації у користуванні англійською мовою з теми *Communication/ Opinion* у таких комунікативних ситуаціях:

1. Comment on how the availability of the Internet affects the ways parents bring up their children. How does surfing the Internet for several hours each day affect the child's abilities to communicate with people?
2. Language is the most important part of cultural identity. How does language shape your identity? How important is language to cultural identity? Should everyone learn at least one foreign language and why?
3. Social media is basically used for social interaction, access to news and information, and decision making. How do people project their identity through social media? Can expressing people's identities via social media provide them with freedom? Explain your point of view.
4. Sociologists say that the relationship between men and women is changing rapidly nowadays. Do you agree that family life is less important in the modern world than it was in the past? What changes are taking place in the family life? How does feminism influence on the family? What are your predictions for the future?
5. In today's society, communication plays a vital role in every aspect of our life. How would you describe effective communication? What do think about communication via social media? Do you keep in touch with people via social media? If so, which media do you use? Why?

Розділ II. Теорія англійської мови

Тема 1. Історія англійської мови

Історія англійської мови. Основні етапи розвитку англійської мови від 5 століття – періоду відокремлення англо-саксонських діалектів від континентального германського ареалу до кінця 17 століття, періоду утвердження англійської мови як національної мови англійської держави та її експансії на інші континенти.

Уміння визначати основні етапи розвитку англійської мови та демонстрація знань з питань:

1. The Subject Matter of the History of the English language. Its ties with other subjects.
2. Periods in the history of the English language. General characteristic.
3. The expansion of English. English language nowadays.

Тема 2. Лексикологія англійської мови

Лексикологія. Слово. Етимологічний склад й стильові прошарки словарного складу англійської мови. Словотворення, семантологія, фразеологія, синонімія та антонімія сучасної англійської мови.

Демонстрація знань з питань:

1. The subject matter of Lexicology.
2. The Word as a Linguistic Phenomenon.
3. The Etymology of English Words.
4. English vocabulary as a system.

Тема 3. Теоретична фонетика англійської мови

Систематизація елементів фонетичної теорії; визначення компонентів фонетичної будови сучасної англійської мови; аналіз проблем англійської фонетики.

Демонстрація знань з питань:

1. Phonetics as a science and its branches.
2. Phonetics and phonology.
3. Major accents of English.
4. Accents of English outside UK and USA.

Тема 4. Теоретична граматики англійської мови

Загальні принципи, які знаходяться в основі граматичної будови англійської мови; специфіка рівнів структури мови; парадигматичний аспект співвідношення елементів мови; зв'язок елементів мови різних рівнів з побудовою тексту.

Демонстрація знань з питань:

1. Grammatical structure of the English language.
2. General classification of the Parts of Speech.

Тема 5. Стилїстика англійської мови

Загальні проблеми стилїстики і її зв'язок з іншими дисциплїнами; єдність форми й ідейного змісту художнього тексту; виражальні й образотворчі засоби на лїнгвістичній базї.

Демонстрація знань з питань:

- Stylistic Differentiation of the Vocabulary.
- Functional Styles.

Роздїл III Англїйська лїтература

Демонстрація знань з питань:

1. English literature in the 16th century.
2. English literature in the 17th – 18th century.
3. English literature at the end of the 19th century.
4. English literature in the beginning of the 20th century.
5. English literature of the 20th century (the 20s-30s).

Критерїї оцїнювання презентацї усної розмовної теми

Пїд час оцїнювання вїдповїдї керуються такими параметрами:

Бал за теоретичну вїдповїдь	Оцїнка в ECTS		Критерїї оцїнювання
25-23	A	вїдмїнно	Теоретичний зміст курсу <u>засвоений повнїстю, сформованї</u> неохвїднї практичнї навички роботи з засвоєним матерїалом, <u>усї</u> передбаченї навчальною програмою <u>завданнї виконанї, якїсть їх виконання</u>

			<p><u>близька до максимальної.</u></p> <p>Студент має системні, повні, міцні знання в обсязі та в межах вимог робочої програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях.</p> <p>Уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії при вирішенні нестандартних завдань, робити правильні висновки, приймати рішення.</p> <p>Має сформовані міцні практичні навички. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно добирати та користуватися джерелами інформації.</p>
20-22	В	дуже добре	<p>Теоретичний зміст курсу <u>засвоений майже повністю</u>. Необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом <u>сформовані недостатньо</u>.</p> <p>Усі передбачені робочою програмою <u>завдання виконані, якісь жодного з них не оцінена мінімальним балом</u>. Деякі завдання виконані з помилками, окремими незначними недоліками.</p>
19-20	С	добре	<p>Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність.</p> <p>Відповіді на питання логічні, аргументовані, хоч і мають неточності. Вільне усуває помилки й відповідає на зауваження.</p> <p>Для вирішення нестандартних завдань уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії із несуттєвими неточностями та робить правильні висновки.</p>
16-18	Д	задовільно	<p>Теоретичний зміст курсу засвоений <u>частково</u>. Необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом <u>сформовані в основному</u>. <u>Більшість робіт, передбачених програмою, виконано, але деякі з них мають недоліки, фактичні та змістовні помилки</u>.</p>
15	Е	достатньо	<p>Студент у цілому правильно відтворює навчальний матеріал, знає основні теорії й факти, уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок,</p> <p>Уміє робити окремі висновки, частково контролює</p>

			власні навчальні дії.
9-14	FX	Незадовільно	<u>Теоретичний зміст курсу не засвоєний. Необхідні практичні навички роботи не сформовані. Необхідні завдання не виконані або мають грубі помилки.</u>
8-1	F		Необхідна подальша значна робота (у тому числі й повторне вивчення курсу).

Список рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів

з практичного курсу англійської мови

1. Clare A., Wilson J.J., White L. Speakout. Advanced Student's Book. – Harlow: Pearson Education Limited, 2016. – 175 p.
2. Clare A., Wilson J.J., White L. Speakout. Advanced Workbook. – Harlow: Pearson Education Limited, 2016. – 94 p.
3. Foley M., Hall D. Advanced Learner's Grammar. – Harlow: Pearson Education Limited, 2003. – 384 p.
4. Swan M. Practical English Usage. New edition. – Oxford: OUP, 1995. – 658 p.
5. Elizabeth Sharman. Across Cultures. – Longman Press. – 2006

з теоретичного курсу англійської мови

1. Baugh A.C. Cable T. A History of the English Language. London, Routledge, 1994.
2. Chapman R. Linguistics and Literature. An Introduction to Literary Stylistics. New Jersey, 1973.
3. Halliday M.A.K. An Introduction to Functional Grammar. - Ldn.: Arnold, 1985.
4. Kaplan J.P. English Grammar. Principles and Facts.- Prentice Hall, New Jersey, 1994.
5. Rayevskaya N. M. English Lexicology. Kiev, 1957.
6. Stoudenets H.I. History of the English Language in Tables. Kyiv, 1998.
7. Trudgill P, Hannah J. International English: A Guide to Varieties of Standard English. Ldn, 1982.
8. Верба Л.Г. Історія англійської мови. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004.
9. Парашук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов. – Вінниця, НОВА КНИГА, 2005.

з країнознавства

1. Across Great Britain: Навч. Посібник до курсу Країнознавства / Укл. Н.Ф. Вовченко; К.: Т-во “Знання”, 1997. 63 с.
2. Lavery C. Focus on Britain Today. Phoenix: ELT, 1993.

3. Danilko M. The World of Britain: Britain Today. Навчальний посібник. Кіровоград: РВГ ІЦ КДПУ ім. В.Винниченка, 1999. 156с.
4. Scotland. London: Foreign and Commonwealth Office, 1997.
5. The English World: History, Character and People. Editor Robert Blake. London: Thames and Hudson, 1982.
6. Wales.-London: Foreign and Commonwealth Office, 1993.

Інформаційні ресурси

- <http://www.oup.com/elt> – Oxford Practice Grammar
- <http://www.longman.com.uk>
- <http://www.ego4u.com/en/cram-up/grammar>
- <http://www.ucl.ac.uk/english-usage/projects/grammar-teaching/>
- <http://www.englishgrammarsecrets.com/>
- <http://www.learnenglish.de/grammarpage.htm>
- <http://a4esl.org/q/h/grammar.html>
- <http://www.englishdaily626.com/grammar.php>

ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

Структура і зміст питань із зарубіжної літератури

Екзаменаційний білет містить одне теоретичне питання з курсу зарубіжної літератури, метою якого є виявити знання випускників з теорії та історії зарубіжної літератури, навички літературознавчого аналізу художніх творів, рівень осмислення специфіки літератури як мистецтва слова.

Студент повинен:

знати:

- характерні ознаки художнього тексту;
- основні методи аналізу художнього тексту;

уміти:

- здійснювати інтерпретацію художнього тексту на рівні читача-експерта з урахуванням характерних ознак твору в межах стилю, жанру, авторської стилістики тощо;
- прогнозувати авторські інтенції, закладені в текст;
- визначати місце художнього твору в літературному процесі;
- оперувати основними категоріями та параметрами інтерпретації.

Теоретичні питання з зарубіжної літератури:

- 1 Пообразний аналіз художнього твору. Образ автора. Образ оповідача.
- 2 Послідовний аналіз твору.
- 3 Проблемно-тематичний аналіз твору.

- 4 Композиційний аналіз твору.
- 5 Поглиблене прочитання твору. Формальний метод.
- 6 Міфологічна школа. Міфоаналіз.
- 7 Поглиблене прочитання тексту. Біографічний аналіз.
- 8 Психологічна школа.
- 9 Герменевтика. Феноменологія.
- 10 Рецептивна естетика.
- 11 Структуралізм і семіотика.
- 12 Постколоніальна критика.
- 13 Феміністичні дослідження.
- 14 Художній текст та його тлумачення. Наратологія.
- 15 Психоаналіз у літературознавстві. Теорія З. Фрейда.
- 16 Психоаналіз у літературознавстві. Едіпів комплекс.
- 17 Психоаналіз у літературознавстві. Колективне несвідоме. Теорія архетипів.
- 18 Гендерний підхід у процесі аналізу художнього твору.
- 19 Екокритика. Інтерпретація твору з екокритичних позицій.
- 20 Синтез мистецтв у літературі.
- 21 Інтертекстуальний аналіз художнього твору.
- 22 Системно-цілісний аналіз твору.
- 23 Культурологічний аналіз твору.
- 24 Філологічний аналіз твору.
- 25 Пообразний аналіз художнього твору. Вічні образи. Національні образи. Біблійні образи.
- 26 Методичні прийоми хронотопічного аналізу.
- 27 Стилїстичний аналіз твору.
- 28 Компаративістика. Порівняльний аналіз двох творів.
- 29 Порівняльний аналіз книги і кіно.
- 30 Коментоване читання твору. Підтекст.

Критерії оцінювання теоретичного питання з зарубіжної літератури

А – 23-25 балів виставляється, якщо студент / студентка демонструє повне знання обраного питання, легко орієнтується в літературному процесі, оперує теоретичними категоріями та термінами, наводить приклади літературних творів, використовує відповідний психологічний інструментарій при підході до особистості письменника, розуміє засади теорії літературного твору, визначає доцільність використання тієї чи тієї технології його аналізу.

В – 20-22 бали ставиться у випадку, коли у відповіді допускаються деякі неточності, студент / студентка орієнтується в літературному процесі, називає відповідні літературні твори, володіє теоретичними категоріями та термінами, використовує психологічний інструментарій при підході до особистості

письменника, розуміє засади теорії літературного твору, його форми, логічно використовує ту чи ту технологію його аналізу.

С – 19-20 балів ставиться, якщо студент / студентка припускається неточностей, але при цьому спроможний зорієнтуватися і після корекції з боку екзаменатора спроможний характеризувати літературний процес, визначати місце в ньому окремого письменника та його творів, знає основні аспекти теорії літературного твору, визначає рівні його форми та аспекти розуміння його змісту.

Д – 16-18 балів виставляється за умови допускання декількох суттєвих неточностей, надаються нечіткі відповіді, студент / студентка визначає не усі риси літературних напрямів, а літературний твір на рівні змісту і форми постають схематично, літературознавчі технології називаються, але їхнє використання може не дати остаточного результату для розуміння художності представлених літературних явищ.

Е – 15 балів виставляється, якщо під час відповіді допущено ряд суттєвих помилок, але при цьому студент демонструє базові знання з теорії літературного твору, зазначає наявність літературознавчих технологій, проте їхні методологічні можливості використовуються не уповні, що може спричинити до втрат у розуміння художності.

FX –9-14 балів вказують на відсутність у студента / студентки базових знань із теорії літературного твору та літературного процесу, відсутнє розуміння багатства літературознавчих технологій, що примітивізує уявлення про літературні твори та їхніх авторів.

F – 1-8 балів вказує на те, що студент не знає базових знань із теорії літературного твору та літературного процесу, не може проаналізувати твір. На запитання екзаменатора за програмою ЕК студент не дає правильної відповіді.

Список рекомендованої літератури

- з курсу зарубіжної літератури:

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. За ред. М. Зубрицької. Львів : Літопис, 2002. 633 с. (Серія: Слово. Знак. Дискурс).
2. Білоус П.В. Теорія літератури: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2013. 328 с.
3. Галич О. Історія літературознавства. К. : Либідь, 2013. 392 с.
4. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як, Ю. Ковалів та ін. К. : ВЦ «Академія», 1997. 752 с.
5. Марко В. Аналіз літературного твору: навчальний посібник. К. : Академвидав, 2013. 280 с.
6. Моклиця М. Основи літературознавства. Посібник для студентів. Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. 192 с.
7. Наєнко М. Історія українського літературознавства. К. : ВЦ «Академія», 2003.

366 с.

8. Павличко С. Теорія літератури. К. : Основи, 2009. 680 с.
9. Пахаренко В. Українська поетика. Вид. 3-тє, доп. Черкаси : Відлуння-Плюс, 2009. 403 с.
10. Ференц Н.С. Теорія літератури і основи естетики. К.: Знання, 2014. 511 с.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Структура та зміст кваліфікаційного завдання з технології навчання англійської мови

Державне кваліфікаційне завдання з технологій навчання англійської мови має на меті визначення готовності студентів-випускників до реалізації професійних функцій учителя англійської мови, вихователя і класного керівника в середніх закладах освіти. У межах цього іспиту перевіряються вміння майбутніх працівників у галузі освіти вирішувати типові задачі діяльності з позицій сучасних наукових досягнень педагогічної, психологічної, методичної та філологічної наук. Результати виконаних кваліфікаційних завдань дозволяють зробити висновок про готовність студентів - випускників до участі у реформуванні освіти в Україні, розвитку освіти на основі нових прогресивних концепцій, упровадження у навчально-виховний процес особистісно-діяльнісних технологій навчання та виховання.

Програма державного кваліфікаційного завдання з технологій навчання англійської мови для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня - "магістр" покликана перевірити: вміння реалізувати гностичні, проектувальні, конструктивні, комунікативні та організаторські вміння (аналізувати дидактичні й виховні системи минулого і сучасності, їх категорії, досвід педагогів-новаторів тощо; моделювати, конструювати організовувати навчально-виховну діяльність) з опорою на знання фактів, термінології, структур, теорій, принципів, законів, закономірностей і тенденцій сучасної педагогічної науки; вміння реалізувати гностичні, проектувальні, конструктивні, комунікативні та організаторські вміння (аналізувати методичні системи минулого і сучасності, їх категорії, досвід учителів іноземної мови тощо; моделювати, конструювати й організовувати класну та позакласну роботу учнів з іноземної мови з опорою на знання фактів, термінології, методів навчання, принципів, закономірностей і тенденцій і розвитку сучасної методичної науки; вміння реалізувати здатність узагальнювати, аналізувати і психологічно обґрунтовувати дії в конкретних педагогічних ситуаціях, а також вміння вирішувати педагогічні задачі з опорою на знання фактів, термінології, методів вивчення особистості, закономірностей і тенденцій розвитку сучасної психологічної науки.

Кваліфікаційне завдання з методики навчання англійської мови передбачає захист моделі уроку, заняття, при тому від студента вимагається:

- скласти стислий план-конспект заняття, враховуючи новітні досягнення методики, педагогіки, психології;
- обґрунтувати мету, тип заняття, структуру та етапи, наочність, ТЗН, очікувані результати.

Питання до державного кваліфікаційного екзамену з ТНАМ

1. Схарактеризуйте аудіо-візуальний метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням аудіо-візуального методу навчання англійської мови.
2. Схарактеризуйте аудіо-лінгвальний метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням аудіо-лінгвального методу навчання англійської мови.
3. Схарактеризуйте граматико-перекладний метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням граматико-перекладного методу навчання англійської мови.
4. Схарактеризуйте груповий метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням групового методу навчання англійської мови.
5. Схарактеризуйте когнітивний метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням когнітивного методу навчання англійської мови.
6. Схарактеризуйте лексико-перекладний метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням лексико-перекладного методу навчання англійської мови.
7. Схарактеризуйте усний метод Гарольда Пальмера. Складіть фрагмент уроку з використанням усного методу навчання англійської мови Гарольда Пальмера.
8. Схарактеризуйте метод навчання читання Майкла Уеста. Складіть фрагмент уроку з використанням методу навчання читання Майкла Уеста.
9. Схарактеризуйте пояснювально-ілюстративний метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням пояснювально-ілюстративного методу навчання англійської мови.
10. Схарактеризуйте прямий метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням прямого методу навчання англійської мови.
11. Схарактеризуйте драматико-педагогічний метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням драматико-педагогічного методу навчання англійської мови.
12. Схарактеризуйте метод навчання англійської мови Максиміліана Берліца. Складіть фрагмент уроку з використанням методу Максиміліана Берліца.
13. Схарактеризуйте метод гіпнопедії, як альтернативного методу навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням методу гіпнопедії.
14. Схарактеризуйте мовчазний метод Галеба Гатегно. Складіть фрагмент уроку з використанням методу Галеба Гатегно.
15. Схарактеризуйте метод повної фізичної реакції. Складіть фрагмент уроку з використанням методу повної фізичної реакції.

16. Схарактеризуйте метод повного занурення. Складіть фрагмент уроку з використанням методу повного занурення.
17. Схарактеризуйте ситуативний метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням ситуативного методу навчання англійської мови.
18. Схарактеризуйте сугестивний метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням сугестивного методу навчання англійської мови.
19. Схарактеризуйте метод навчання англійської мови Mind Map. Складіть фрагмент уроку з використанням методу навчання англійської мови Mind Map.
20. Схарактеризуйте метод навчання англійської мови «Броунівський рух». Складіть фрагмент уроку з використанням методу навчання англійської мови «Броунівський рух».
21. Схарактеризуйте кейс-метод як методу навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням кейс-методу.
22. Схарактеризуйте метод капелюхів як методу навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням методу капелюхів.
23. Схарактеризуйте метод каруселі як методу навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням методу каруселі.
24. Схарактеризуйте метод навчальних станцій як методу навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням методу навчальних станцій.
25. Схарактеризуйте метод проектів як методу навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням методу проектів.
26. Схарактеризуйте метод рольової гри як методу навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням методу рольової гри.
27. Схарактеризуйте метод симуляції як методу навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням методу симуляції.
28. Схарактеризуйте метод «Мозковий штурм» як методу навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням методу «Мозковий штурм».
29. Схарактеризуйте метод PRES (Position, Reason, Example, Solution) як методу навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням методу PRES (Position, Reason, Example, Solution).
30. Схарактеризуйте комунікативний метод навчання англійської мови. Складіть фрагмент уроку з використанням комунікативного методу.

Список літератури з технології навчання англійської мови

1. Бігіч О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.

2. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів: навчально-методичний посібник. За наук. ред. Редька В. Г. К.: Педагогічна думка, 2013. 360 с.
3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2002. 328 с.
4. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10-11 класи // <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
5. Практикум з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах (на матеріалі англійської мови): Посібник для студентів/Кол. авторів під керівництвом С. Ю. Ніколаєвої і Г. С. Бадаянц. – К.: Ленвіт, 2001. – С. 25–26; С.58-64.
6. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. Англійська мова (10-й рік навчання, профільний рівень) Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти, Київ: «Генеза», 2018. 237с.
7. Нерсисян М.А., Піроженко А.О. Англійська мова (11-й рік навчання, рівень стандарту) Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти, К.; Ірпінь: Видавництво «Перун», 2019. 192 с.

Критерії оцінювання кваліфікаційного завдання

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент на державному екзамені з технологій навчання англійської мови – 25. Виконання кваліфікаційного завдання оцінюється за такими критеріями: 1) методична грамотність, 2) точність виконання завдання, 3) коректність використання наочності, 4) здатність до обґрунтування методичних рішень, 5) правильність оформлення плану-конспекту уроку.

Кваліфікаційне завдання з методики навчання АМ оцінюється за такими критеріями: А – 23-25 бали – план-конспект уроку виконаний відповідно до вимог планування щодо цілей, визначення методичної структури та змісту уроку з урахуванням ступеня навчання; план-конспект уроку оформлений грамотно в методичному і мовному аспектах, намічені реальні цілі, конкретні етапи уроку, правильно визначені методичні прийоми, місце даного уроку в серії уроків за темою; студент спонтанно і правильно реагує на запитання екзаменатора; студент здатний теоретично обґрунтувати вибір власних методичних рішень; вільно і доречно користується методичною термінологією.

В – 20-22 бали – план-конспект уроку виконаний відповідно до вимог планування щодо цілей, але є деякі неточності у визначенні методичної структури та змісту

уроку з урахуванням ступеня навчання; план-конспект уроку оформлений переважно правильно, намічені реальні цілі, конкретні етапи уроку, визначені методичні прийоми, місце даного уроку в серії уроків за темою, але допущені деякі мовні й методичні помилки; студент добре відповідає на запитання екзаменатора; студент здатний теоретично обґрунтувати вибір власних методичних рішень; доречно користується методичною термінологією.

С – 19-20 балів – план-конспект уроку в основному виконаний методично правильно, але є низка неточностей у визначенні методичної структури та змісту уроку; план-конспект уроку в основному оформлений грамотно в методичному та мовному аспектах, але має незначні недоліки, намічені реальні цілі, конкретні етапи уроку, правильно визначені методичні прийоми, місце даного уроку в тематичному циклі; студент відповідає на запитання екзаменатора; студент недостатньо впевнено обґрунтовує вибір власних методичних рішень; доцільно використовує відповідну методичну термінологію.

Д – 16-18 балів – план-конспект уроку в основному виконаний, але не визначено цілі уроку, є низка неточностей у визначенні методичної структури та змісту уроку; план-конспект уроку має незначні недоліки в методичному та мовному аспектах, не завжди намічені реальні цілі, є недоречності стосовно етапів уроку та визначення методичних прийомів; студент має труднощі у визначенні місця даного уроку в тематичному циклі; студент реагує на запитання екзаменатора, але не на всі запитання відповідає правильно; студент недостатньо впевнено обґрунтовує вибір власних методичних рішень; має труднощі використання відповідної методичної термінології.

Е – 15 балів – план-конспект уроку виконаний із значними недоліками стосовно визначення методичної структури, змісту уроку, недостатньо врахований ступінь навчання; план-конспект уроку має значні недоліки в методичному та мовному аспектах, не завжди намічені реальні цілі, є недоречності стосовно етапів уроку та визначення методичних прийомів; студент має значні труднощі у визначенні місця даного уроку в тематичному циклі; студент відповідає не на всі запитання екзаменатора; відчуває труднощі в обґрунтуванні вибору власних методичних рішень; студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного.

FX – 9-14 балів – план-конспект уроку не відповідає методичним вимогам; студент не здатний адекватно реагувати на запитання екзаменатора; не може обґрунтувати вибір власних методичних рішень; студент майже не користується методичною термінологією.

F – 8-1 балів – план-конспект уроку не відповідає методичним вимогам; план-конспект уроку виконаний неграмотно, зі значними порушеннями в методичному та мовному аспектах; студент не здатний адекватно реагувати на запитання

екзаменатора, не може обґрунтувати вибір власних методичних рішень; студент майже не користується методичною термінологією.

Список літератури з технологій навчання англійської мови

1. Бігіч О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів: навчально-методичний посібник. За наук. ред. Редька В. Г. К.: Педагогічна думка, 2013. 360 с.
3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2002. 328 с.
4. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10-11 класи // <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
5. Практикум з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах (на матеріалі англійської мови): Посібник для студентів/Кол. авторів під керівництвом С. Ю. Ніколаєвої і Г. С. Бадаянц. – К.: Ленвіт, 2001. – С. 25–26; С.58-64.
6. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. Англійська мова (10-й рік навчання, профільний рівень) Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти, Київ: «Генеза», 2018. 237с.
7. Нерсисян М.А., Піроженко А.О. Англійська мова (11-й рік навчання, рівень стандарту) Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти, К.; Ірпінь: Видавництво «Перун», 2019. 192 с.

ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Екзаменаційне питання з технологій навчання зарубіжної літератури сформульоване таким чином, щоб виявити практичні навички використання системи методів, прийомів, форм вивчення творів зарубіжної літератури, а також розуміння магістрантом концептуальних завдань і принципів програми вивчення зарубіжної літератури та умінь їх реалізовувати на уроці. Виконання практичного заняття передбачає оволодіння теоретичними питаннями методичного характеру та вивчення сучасних методичних концепцій, які представлені у періодичній фаховій літературі.

Студент повинен:

- Знати вимоги програми вивчення курсу зарубіжної літератури і вміти їх реалізовувати на уроці.
- Володіти і демонструвати на конкретних прикладах навички використання актуальних технологічних (методичних) прийомів, методів і форм під час вивчення певної теми курсу «Зарубіжна література».
- Демонструвати уміння узгоджувати літературознавчу, психолого-педагогічну, дидактичну, комунікативну складові процесу викладання літератури з методичною складовою на теоретичному та практичному рівнях.
- Вміти добирати, системизувати та об'єднувати в одну методичну стратегію форми, методи і прийоми вивчення того чи іншого літературного феномену.

Кваліфікаційні завдання:

1. Розробіть план-конспект уроку з вивчення життєвого та творчого шляху Ф. Кафки з використанням прийому кроссенс (або візуальних засобів навчання).
2. Розробіть план-конспект уроку з вивчення роману Ф. Стендаля «Червоне і чорне» з використанням технології проблемного навчання.
3. Розробіть план-конспект уроку з вивчення п'єси Ф. Дюрренматта «Гостина старої дами» з використанням діалогової технології.
4. Продемонструйте реалізацію особистісно орієнтованої технології при вивченні п'єси Г. Ібсена «Ляльковий дім».
5. Розробіть план-конспект уроку з вивчення оглядової теми «Просвітництво» з використанням ейдотехніки.
6. Складіть план проведення тижня зарубіжної літератури з використанням інноваційних форм масових навчально-виховних заходів.
7. Розробіть план-конспект уроку з вивчення повісті О. де Бальзака «Гобсек» та деталізуйте фрагмент уроку з елементами дискусії.

8. Складіть план проєкту «Поетична варта: зарубіжні митці у підтримці України», розробивши завдання для кожної групи виконавців, та визначте прогнозовані результати проєктної діяльності.
9. Розробіть план екскурсії до віртуального музею А. де Сент-Екзюпері з використанням технології «Педмайстерня».
10. Складіть план роботи гуртка з зарубіжної літератури, визначивши його назву, мету, вік учасників, запропонуйте план одного засідання гуртка з використанням інноваційних технологій.
11. Складіть план проєкту «Україна у творчості зарубіжних письменників», розробивши завдання для кожної групи виконавців, та визначте прогнозовані результати проєктної діяльності.
12. Змодельуйте ситуації (2-3) використання технології зустрічних зусиль при вивченні зарубіжної літератури у 5 – 9 класах (твори за вибором магістранта).
13. Змодельуйте ситуації створення успіху (2 – 3) при вивченні зарубіжної літератури у 5 – 9 класах (твори за вибором магістранта).
14. Розробіть систему уроків з вивчення оповідання Г. Г. Маркеса «Стариган з крилами» з використанням інтерактивних технологій.
15. Розробіть систему навчання та перевірки знань учнів 10 – 11 –х класів з теорії літератури з використанням комп'ютерних технологій.
16. Запропонуйте шляхи втілення та прогнозовані результати використання біоадекватної технології при вивченні зарубіжної літератури у 5 – 9 класах (твори за вибором магістранта).
17. Розробіть план-конспект уроку з вивчення п'єси Б. Брехта «Матінка Кураж та її діти» з використанням технології розвитку критичного мислення.
18. Розробіть систему уроків з вивчення твору Дж.Оруелла «Скотоферма» з використанням проєктно-діяльнісних технологій.
19. Розробіть систему запитань вступної бесіди до аналізу твору Г. Белля «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...» з використанням діалогової технології.
20. Розробіть план-конспект уроку з вивчення роману А. Камю «Чума» з використанням технології розвитку критичного мислення
21. Складіть план проєкту «Мистецькі передзвони: Відображення модернізму в різних видах мистецтва», розробивши завдання для кожної групи виконавців, та визначте прогнозовані результати проєктної діяльності.
22. Розробіть 2-3 завдання пошукового характеру при вивченні трагедії Гете «Фауст» та складіть детальний план для їх виконання.
23. Запропонуйте, які прийоми і підходи, заходи і форми допоможуть розвинути читацьку активність учнів при вивченні великих за обсягом епічних творів, складіть план (систему запитань, завдань) одного з таких заходів.

24. Розробіть систему запитань та завдань з використанням технології проблемного навчання під час вивчення повісті Хемінгуея «Старий і море».
25. Розробіть план-конспект уроку з вивчення поезії Р. Кіплінга «Якщо...» з використанням компаративного аналізу оригіналу та декількох українських перекладів.
26. Розробіть план-конспект уроку з вивчення поезії Ш. Бодлера «Альбатрос», та сформулюйте запитання і завдання, спрямовані на розвиток емоційного інтелекту.
27. Запропонуйте форми організації позакласного читання для учнів старших класів, розробіть план-конспект уроку позакласного читання з вивчення роману М. Зузака «Крадійка книжок».
28. Розробіть план-конспект вступного уроку з вивчення поезії модернізму у 10-му класі та деталізуйте систему запитань для бесіди, яка підготує учнів до сприйняття та аналізу модерністської лірики.
29. Розробіть систему творчих домашніх завдань при вивченні роману О. Вайльда «Портрет Доріана Грея» з використанням комп'ютерних технологій.
30. Запропонуйте модель уроку з вивчення трагедії В. Шекспіра «Гамлет» під час дистанційного навчання.

Критерії оцінювання практичного завдання із технологій навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти

23-25 балів. Оцінка «відмінно» (за системою ECTS – A) виставляється, якщо студент продемонстрував розуміння методичної проблеми, яка винесена на розгляд, правильно розв'язав практичне завдання, а також чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання, вільно володіє науковою термінологією.

20-22 балів. Оцінка «добре» (за системою ECTS – B) ставиться у випадку, коли у розумінні методичної проблеми студент допустив деякі неточності, але за умови, що принципові моменти були розкриті правильно, а в виконанні практичного завдання були допущені лише технічні помилки.

19-20 балів. Оцінка «добре» (за системою ECTS – C) ставиться, якщо у розумінні методичної проблеми студент допускає несуттєві неточності і залишаючи нерозв'язаним 25% завдання, але допущені помилки у розв'язанні усуваються самим студентом, коли на помилки вказує екзаменатор.

16-18 балів. Оцінка «задовільно» (за системою ECTS – D) виставляється за наявність у розв'язанні методичної проблеми декількох суттєвих неточностей, нечіткість відповіді, та коли до 30% змісту проблеми залишається нерозкритими. При розв'язанні практичного завдання допущені помилки і порушена логіка розв'язання, що вплинуло на результат та правильність висновків, але при цьому добір шляхів, форм і методів розв'язання проблеми в основному був правильним.

15 балів. Оцінка «задовільно» (за системою ECTS – E) виставляється, якщо під час виконання практичного завдання допущено ряд суттєвих помилок, але при цьому студент демонструє базові знання з методики або знаходить правильну відповідь завдяки додатковим питанням екзаменатора. Студент лише частково розуміє методичну проблему (до 50%) і частково розуміє шляхи її вирішення.

14-1 балів. Оцінка «незадовільно» (за системою ECTS – FX) вказує на те, що студент не розуміє методичної проблеми, не знає, яким чином її розв'язати, не орієнтується в основних методичних поняттях, не може виконати практичне завдання. На запитання екзаменатора за програмою ЕК студент не дає правильної відповіді.

**Список літератури із технологій навчання
зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти
(підручники виділені жирним шрифтом):**

1. Ісаєва О.О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури : монографія. Київ, 2003. 380 с.
2. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи : монографія. Київ, 2006. 340 с.
3. **Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник. Київ, 2007. 415 с.**
4. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу : монографія. Київ, 2004. 304 с.
5. **Токмань Г.Л. Методика навчання української і зарубіжної літератури в середній школі: самостійна робота студента. Київ, 2019. 112 с.**
6. **Штейнбук Ф. Методика викладання зарубіжної літератури у школі : навч. посібник. Київ, 2007. 316 с.**
7. Бондаренко Ю. Вивчення образів-персонажів літературного твору в школі: теорія і практикум. Ніжин, 2015. 216 с.
8. Волошина Н. Уроки позакласного читання у старших класах. Київ, 1988. 174 с.
9. Голобородько В., Гнедашев В. Наукова робота учнів: програма організації науково-дослідницької діяльності учнів. Харків, 2005. 208 с.
10. Грицак Н. Р. Теорія і методика жанрового аналізу малих епічних і ліро-епічних різнонаціональних художніх творів: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 400с.
11. Гузь О. Світова література. Конспекти уроків. 10 клас. Тернопіль: Мандрівець. 2012. 440 с.
12. Грізан Н. Використання ігрових технологій на уроках зарубіжної літератури та в позакласній роботі як шлях до підвищення ефективності навчального процесу. Зарубіжна література в школах України. 2020. №2. С. 9-17.

13. Демчук О. Життєпис письменника: конспекти нестандартних уроків. К.: Педагогічна преса, 2002. 192с.
14. Дмитренко К. А. Інноваційні методи викладання зарубіжної літератури. Харків: Основа, 2018. 92с.
15. Інноваційні технології та сучасний урок літератури / Упоряд. І. Кузьменчук. Київ, 2006. 128 с.
16. Косогова О. Метод проектів на уроках зарубіжної літератури. Харків, 2008. 144 с.
17. Куцінко О. Г. Усі уроки зарубіжної літератури. I семестр. 10 клас. Харків: «Основа», 2018. 240 с.
18. Куцінко О. Г. Усі уроки зарубіжної літератури. II семестр. 10 клас. Харків: «Основа», 2018. 240 с.
19. Куцінко О. Г. Особливості викладання зарубіжної літератури в школі. Харків: Основа, 2018. 94с.
20. Назаренко Л. Уроки літератури з використанням інформаційних технологій. Миколаїв, 2011. 136 с.
21. Новікова О. Сучасні технології викладання зарубіжної літератури в старшій школі та коледжах // Зарубіжна література в школах України. 2020. №2. С. 42-44.
22. Паращич В.В. Усі уроки світової літератури. 10 клас (академічний рівень). Харків: «Основа». 2012. 269с.
23. Столій І. Л. Світова література. 10 клас: Розробки уроків. Харків: «Ранок». 2010. 368с.
24. Телехова О. Вивчення теорії літератури в школі. Харків, 1998. 175 с.
- Турянниця В. Елементи компаративного аналізу на уроках зарубіжної літератури // Зарубіжна література в школах України. 2020. №1. С. 10-21.
25. Удовиченко Л. М. Теорія і технологія вивчення художніх образів-персонажів у курсі зарубіжної літератури старшої школи: монографія. К., 2020. 352с.
26. Удовиченко Л.М. Методика навчання зарубіжної літератури в закладах середньої освіти: Навч. посібник для підготовки до атестації студентів-філологів. Київський університет імені Бориса Грінченка. Електронний ресурс, 2022. 121с.
27. Цимбалюк В. І. Учнівський твір у середній школі. Київ, 1997. 207 с.
28. Чеховська Л. Проектне навчання на уроках української літератури у середній школі. Запоріжжя, 2010. 263 с.